

Štev. 63,
Lienž, 16. III. 1946.

NOVICE

Sobota,
Veselko.

CHURCHILLOV DRUGI GOVOR

Včeraj zvečer je Churchill govoril na banketu, ki je bil v New Yorku prirejen njemu na čast. Na banketu je bilo več kot 2000 odličnih osebnosti. Churchill je tudi to pot govoril kot privatna oseba.

Churchill je začel svoj govor z izjavo, da ne želi preklicati nobene besede, ki jo je izrekel v svojem govoru v Fultonu. Dejal je, da so nujno potrebni prijateljski odnosi med združenimi državami in Vel. Britanijo, da se prepreči svetovni spor. Zopet je dejal, da ne misli, da bi bila vojna neizbežna in tik pred durmi, tudi ne, da bi Sovjetska zveza želela v temu trenutku vojno.

V zadnjih dneh so nastale velike spremembe, je nadaljeval Churchill. Te spremembe so posledica prej sprejetih sklepov. Mesto, da bi se mirno razpravljalo, bo treba sprejeti odločitve. Churchill je dejal, da njegovega občudovanja za ruski narod ne more nič zmanjšati. Posteno želi, da bi Rusija uspešno in z varnostjo stopala v Varnostni svet. Če se bo to zgodilo, ali ne, je odvisno od peščice ljudi, ki vlada 180 milijonov ljudi v lastni državi in nad mnogimi izven meja. Vsi angleško govoreči narodi imajo globoke simpatije za rusko ljudstvo. Če sovjetska vlada teh prednosti ne bo cenila, bo vsa odgovornost padla nanjo. Rusom je lahko odkloniti govore, ki jim niso všeč.

Ameriška in britanske čete so po pogodbi v Teheranu zapustile Perzijo. Varnostni svet je osnovan posebno za take slučaje. Sklepi, ki jih sprejme, so obvezni za vse velesile. Rusija nima razloga pri toževati se, da je premalo dobila za svoj trud v vojni. Če je imela Rusija velike izgube, ima tudi sijajne dobičke. Njeni močni nasprotniki Nemčija in Japonska sta poraženi. Na vzhodu je takorekoč brez strele dobila nazaj vsa ozemlja, ki jih je izgubila pred 40 leti. Na zapadu pa baltske države in velik del Finske.

Churchill je nato prešel na dardanelsko vprašanje. Dejal je, da bo pozdravil ruske ladje in zastave na daljnih morjih in oceanih. Vedno je podpiral kvizijo montreuške pogodbe. V Potsdamu sta Vel. Britanija in Amerika predlagali skupno jamstvo svobode Dardanel, tako v vojni, kakor tudi v miru. Odgovorili pa so, da to ne bi zadostovalo. Sovjetska zveza naj dobi trdnjavo v Dardanelah, ki bo gospodovala nad Konstantinopolom. To bi ne bila nobena svoboda, je nadaljeval Churchill. Pomenilo bi to, da bi postale Dardanele svobodne samo za eno državo. Mislim, je dejal Churchill, da je ta predlog še veljaven, toda če bodo izvajali pritisk na Turčijo, potem naj pride vprašanje pred Varnostni svet. To bo preizkušnja za Organizacijo Združenih narodov.

Churchill je dejal, da ne more zanikati, da so veliki nesporazumi. Nesporazum je, če trdimo, da Vel. Britanija ni demokratska država, ker je v njeni vladi zastopana samo ena stranka, med tem, ko so v Poljski, Romuniji, Bolgariji in drugih državah v vladah različne stranke. To bo zadelo tudi Ameriko, kjer je tudi samo ena stranka na vladi. Te vlade pa so osnovane na podlagi svobodnih volitev in se lahko spremenijo. Ne moremo pa imenovati demokratično državo, kjer pride k volitvam samo ena stranka in kjer volitve niso po tajnosti zajamčene. Taki nesporazumi bi se mogli razpršiti, če bi dovolili narodom, da občujejo med seboj in vidijo, kaj se godi v državah drugih narodov.

Če Amerika in Vel. Britanija ne prideta do tesnega sožitja, bo Organizacija združenih narodov izgubila svoj pomen in ne bo med svetom nobenega zaupanja vanjo. Ne prosim za vojaško zaveznitvo ali

zvezo. Naj cilj je višji. Naj bo asociacija med obema narodoma bratska

svoboda in mir. Prišel sem semleke v trenutku, je dejal Churchill, ko so Združene države postale največja sila, kar jih je bilo od rimskega kraljestva dalje. Združene države imajo med seboj obveznosti, ki jih ne smejo odkloniti. Veliko stvari so stali na strani Združenih držav v duhu karte Združenih narodov. Če bi bila Anglija in Združene države skupaj, bi možno odstranili bič vojne in tiranije in osrečati kraljestvo sreče in svobode.

Churchill je bil v New Yorku topla sprejet. Njegov avto je vozil po 15 km dolge new yorški ulici. Na obeh straneh ulice je stala gosta množica in mu je vzklikala. Iz najvišjih nadstropij nebotičnikov so leteli nanj konfeti. Samo kakih/oseb levičarskih sindikatov je demonstriralo.

= + =

TEHERAN. Perzijski vojni minister van je bil tudi institut za proučevanje atomske energije.

Perzijski šah naprosil Varnostni svet, da znova vzame v pretres položaj v Perziji na svojem zasedanju, ki se bo začelo čez 10 dni. Vojni minister je povedal dopisnikom, da je je štovilo sovjetskih čet v Azerbajdžanu v zadnjem času potrojilo. Obveščen je bil tudi, da se sovjetske čete pomikajo s svojo opremo proti turški meji. Dejal je, da bi se perzijska vojska v slučaju potrebe borila do zadnjega moža v obrambo svobode. - Sovjetske čete so prišle v Burkan v severnem Kurdistanu. Burkan je oddaljen 80 km od turške meje. -

OTTAVA. Vodja progresivne ali komunistične stranke Ross je bil aretiran v zvezi z vojnisko afero. Obtožen je, da je nezakonito dal tajne informacije sovjetskim agentem. Proces se prične 20. marca.

LONDON. Gen. Anders je vodil razgovore z Attleejem in Bevinom. Spremljali so ga načelniki njegove armade na kopnem, v zraku in na morju. Razmotrivali so različna vprašanja o demobilizaciji.

= + =

NOVO CEPLJENJE PROTI PEGAVCU. V ponedeljek 18. t.m. bo v čitalnici bar. XIV/b od 8-12 in od pol 3 do 6 cepljenje proti pegavcu. Barake naj se vrstijo po vrsti. Glavarji barak naj imajo s seboj spise vseh stanovalcev, vsak taboriščnik pa potrdilo o dosedanjih cepljenjih.

DANES ZVEČER ob 3/4 8^h stanovsko predavanje za fante v čitalnici.

OBJAVA. Tab. vodstvo namerava ustanoviti v taborišču glasbeno šolo za razne instrumente in solo-petje. Vabimo vse, ki bi se želeli vpisati v to šolo - brez ozira na predizobrazbo - naj se javijo do ponedeljka 18.3. svojim narodnim predstavnikom, ki bodo izročili sezname prijavljencev v torek dopoldne g. superintendentu. Vse druge podrobnosti bodo objavljene ne pozneje.

TELOVADNA AKADEMIJA se ponovi v nedeljo 17. t.m. ob 8. zv. Vstopnice se določijo pri blagajni od 11-12 jutri in ene ure pred predstavo.

DREVI ob 7^h angl. teč. za začetnike.